

Europa over er opgivet fra alle Sider, og som vi nu kun har i Danmark og i Norge; det kan derfor godt være, at et Udvalg, hvori Kirken kommer til Orde, virkelig er farlig for den.

Povlsen: Det ærede Medlem Hr. Moltesen sagde, at jeg havde forstærket Vælgerforeningens Udtalelse vedrørende det sønderjydske Kirkeudvalgs Betænkning paa det Punkt, vi her taler om. Jeg citerede den efter dens Ordlyd, idet den lød netop saaledes: „Vi nærer ingen Betænkelse ved, at dette Punkt udgaar“. Derudfra maa jeg mene mig fuldstændig berettiget til at sige, at jeg snarere kan tilægne mig Sønderjyderne end Hr. Moltesen. I alt Fald er det aldeles utilladeligt at anføre Sønderjyderne for dette Ønske, naar den egentlige kompetente Forsamling har udtalt sig, som jeg citerede.

Det ærede Medlem Hr. J. Oskar Andersen udtalte, at mit Parti ønskede en Statskirkeform, hvorunder Menighedslivet kunde stivne. Nej, vi er bange for en Kirkeforfatning, hvorunder det ufravigeligt vil stivne. Statskirken eller den Folkekirke, vi har, har netop vist gennem Aarene — her ligger godt og vel 50 Aars Udvikling bag, som viser dette —, at den ikke vil gribe ind, men at den vil give Plads for den frie Udvikling, som maa have Plads, for at Livet ikke skal stivne. Men den Kirkeforfatning, det ærede Medlem er Talsmand for, skal nok snart fremkalde Stivnen indenfor dens Rammer.

Det ærede Medlem Hr. J. Oskar Andersen sagde, at jeg havde udtalt mig foragteligt overfor Menighedsraadene, at jeg saa ned paa Menighedsraadene som ikke sagkyndige. Jeg maa gøre opmærksom paa, at jeg i den paagældende Forbindelse nævnte den teologiske Professor og den juridiske Professor, som jeg anser for lige saa lidt sagkyndige paa det Omraade, vi her taler om, som danske Menighedsraadsmedlemmer.

Jeg maa atter beklage, at den højtærede Kirkeminister ikke er til Stede, thi jeg kan vel ikke vente noget Svar fra den højtærede Statsminister paa det Spørgsmaal, jeg rettede: om man, hvis det er rigtigt, at Valg til Sognerepræsentationerne i Sønderjylland ikke kan finde Sted før i Slutningen af September Maaned og de Valg, der altsaa er Tale om her, ikke kan foregaa før sandsynligvis sidst i Oktober, da ikke finder det urimeligt — jeg

havde nær sagt utilbørligt — at forholde de nyvalgte Menighedsraad heroppe, som kan træde sammen i November Maaned, Adgang til at vælge. Jeg beklager, at Ordførerne for Partierne Venstre og det konservative Folkeparti ikke har udtalt sig om dette Spørgsmaal. Jeg vilde dog mene, at de maatte være enige med mig i, at de nyvalgte Menighedsraad bør vælge, hvis Forholdet er dette, at Valget dog først kan finde Sted saa sent. Jeg maa gaa ud fra, at ogsaa de mener, at det vilde være rimeligst, at det var de nyvalgte Menighedsraad, der kom til at vælge. Vi kunde da ganske simpelt vente med at vedtage dette Forslag, til den nye Rigsdag traadte sammen; det var ogsaa det rimeligste, og det vilde i Virkeligheden ikke forhale Tiden det allermindste. Hvis den nyvalgte Rigsdag er enig i, at dette Lovforslag skal føres igennem, kan det føres igennem, og Valgene kan foretages akkurat paa samme Tid, som der bliver Tale om nu.

Formanden: Hr. J. Oskar Andersen har Ordet for en kort Bemærkning.

J. Oskar Andersen: Med Hensyn til den ærede foregaaende Talers Udtalelse om, at det kirkelige Liv skulde stivne under en Kirkeforfatning, vil jeg sige, at Forholdene i de Lande, hvori en saadan findes, viser, at dette aldeles ikke finder Sted. Netop i de Kirker, som har haft en Forfatning — jeg henviser f. Eks. til den skotske Kirke og den franske Kirke —, har Livet kunnet trives udmærket; der er ingen som helst Realiteter, som kan paavise det, det ærede Medlem her forfægter. Det er en ren og skær Spøgelserfrygt fra den Side. Noget andet er, at jeg mener saa lidt som nogen, at en Kirkeforfatning bidrager direkte til at frembringe aandeligt Liv. Den kan betegnes som en hygiejnisk Foranstaltning, er ganske simpelt en Sømmelighedsforanstaltning, en ordnende Foranstaltning, som viser sig at være praktisk til at bringe Arbejdskraften fra de Steder, hvor man først og fremmest maa søge den, nemlig fra Kirken selv.

Med Hensyn til det ærede Medlems Tale om, at Ønsket fra Sønderjyderne var dette, at denne Kirkeforsamling ikke skulde finde Sted, maa jeg sige i Tilslutning til, hvad den højtærede Kirkeminister sagde i Landstinget, at det er meget muligt, at dette Frafald fra det